

6. Toll N. Behind the Secret Window / <https://www.amazon.com/Behind-Secret-Window-Nellie-Toll/dp/0142302414>
7. Toll N. Behind the secret window. A memoir of a hidden childhood during World war two. – Puffin Books, 2003. – 162 p.
8. This Documentary Film / <http://www.imaginingabetterworld.com/exhibit/>

Маштега Л.П.

викладач,

Вище професійне училище № 25 міста Києва

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МОТИВАЦІЇ ДО ЧИТАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ НОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Розвиток суспільства визначається розвитком людини. Одним з головних завдань сучасної освіти є розвиток учня, його особистісних якостей. Художня література покликана формувати всебічно розвинуту особистість, людину з високими моральними чеснотами, яка буде конкурентоспроможною в сучасному соціумі.

Але сучасні діти все з меншим бажанням читають книжки, від яких залежить їх інтелектуальний та духовний розвиток.

Завдання педагога – активізувати пізнавальний інтерес учня, додати розумової та емоційної енергетики в урок, домогтися того, що учень сам захоче прочитати твір, проаналізувати його, зробити свої висновки.

Ось чому використання нетрадиційних методів викладання у ПТНЗ є актуальним і раціональним одночасно.

На допомогу педагогові прийшли нові освітні технології, які покращують загальний розвиток особистості, формують її світоглядну культуру, творчість, індивідуальний досвід. Це технології, які оновлюють технологію навчання та змінюють особистісні установки викладача.

Особливе місце серед таких технологій посідають імітаційні активні методи. Імітаціями називають процедури з виконання певних простих дій, які відтворюють, імітують будь-які явища навколишньої дійсності [2, с. 43].

Такі методи поділяються на неігрові (аналіз конкретних ситуацій, імітаційні вправи, індивідуальний тренінг) та ігрові (ділові ігри, розігрування ролей, ігрове проектування).

Наприклад, під час вивчення новели Григора Тютюнника «Три зозулі з поклоном» пропоную зіграти в гру «Я кореспондент». Потрібно взяти інтерв'ю в одного з героїв новели. Учні потрібно загітувати одного з однокласників для участі в грі у ролі одного з персонажів новели. Щоб добре розіграти цей діалог, потрібно уважно прочитати твір, перейнятися проблемами героїв та ще й мати багату уяву. Тому що «кореспондент» може запитати щось не пов'язане зі змістом тексту.

Учням подобаються завдання, спрямовані на розвиток уяви. Так після ознайомлення з новелою Олеся Гончара «За мить щастя» прошу учнів написати листа головному героєві, в якому потрібно висловити своє ставлення до його вчинку. Щоб краще усвідомити проблеми новели «Залізний острів»

Олеся Гончара, пропоную продовжити художній твір. Ось де проявляється творча діяльність учнів, розвивається фантазія, гіпотетичне мислення. Лише прочитавши потрібний художній твір, можна досягти потрібного результату.

Вважаю, що одним із головних завдань викладача є навчання дітей дискутувати й чітко аргументувати визначену позицію з проблеми, що обговорюється, переконувати інших. Це можливо лише при роботі в групах. Під час аналізу повісті І.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» інколи хитрую: пропоную для перегляду деякі фрагменти (які не є точним відтворенням уривків повісті) екранізації твору. Прошу відшукати в повісті потрібні місця, проаналізувати, ставлю додаткові проблемні завдання перед групою. Учні самостійно обирають для себе різні ролі: експертів, доповідачів, учасників, що шукають альтернативи вирішення проблем.

Здатність мислити критично є навичкою, яку також необхідно цілеспрямовано формувати й розвивати в навчальному середовищі. То ж часто після закінчення вивчення повісті І.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» пропоную змінити (переробити) закінчення художнього твору.

У нашому закладі є багато творчо обдарованих дітей. Для них завжди знайдеться завдання, яке розкриє їхній творчий потенціал, креативність. Такі учні самостійно працюють над певними завданнями. Це можуть бути й ілюстрації до певних уривків творів, словнички діалектизмів («Тіні забутих предків» М.Коцюбинського), неологізмів (поезії М.Вороного, П.Тичини).

Для кращого сприйняття змісту твору й більш детального аналізу персонажів використовуємо прийом «Розповідь від імені героя». Учні виступають у ролі одного з героїв літературного твору та від його імені передають психологічний стан під час певних ситуацій.

Результативним методом зацікавлення літературним твором стало створення «буктрейлерів». Учні груп, які оволодівають професією «Оператор комп'ютерного набору», із задоволенням беруться за створення презентацій та відеороликів до вивчених творів у програмах Microsoft PowerPoint, Windows Movie Maker, які потім охоче демонструють на уроках під час вивчення літературних творів.

Залучити до роботи над текстом всю групу допомагає метод «Упізнай мене». Кілька учнів, підготувавшись заздалегідь, виступають від імені котрогось з літературних героїв, при цьому не називаючи його, але описуючи вчинки, думки, події. Наприклад. «У дитинстві дуже я любив казки слухати. В казках моя зроду розумна голова знаходила немалу роботу. Казка була мені не вигадкою, а билицею. Не раз рівняв казку до життя, а життя до казки – і сам собі міркував, дивувався... Мав добру пам'ять: з неї ніколи не виходила думка, що я «виродок»; і ніколи не забував бабиної ради...» (Чіпка із роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»). А група повинна відгадати персонажа. Звичайно, щоб отримати результат, потрібно прочитати твір.

Висловити своє ставлення до прочитаного допомагає учням метод «Інсценізація для інтерпретації літературного твору». Часто викладач, якщо він є авторитетом для учня, своїми умовиводами змінює думки учнів. А під час інсценізації літературного твору чи його частини у дітей проявляється власне бачення тих подій і образів, які вони інтерпретують. Це можливо лише після прочитання твору. Вибираю найцікавіші уривки з творів і пропоную учням інсценувати їх, використовуючи підручні матеріали. Найкраще

сприймаються дітьми комічні (сварки Кайдашихи з Мотрею «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького) та драматичні (зустріч та прощання Мавки з Лукашем «Лісова пісня» Лесі Українки) сценки.

Пропагування читання – важливе завдання вчителя-словесника. Адже книга – джерело пізнання й дослідження світу, можливість зрозуміти інших. Людина не може жити повноцінно, ігноруючи читання. На цих істинах учитель має постійно акцентувати увагу учнів. Цьому сприятиме й організований у кабінеті української мови й літератури куточок буккросингу.

Буккросинг (англ. Bookcrossing) – це суспільний рух, що діє за принципом «звільнення» книг у громадських місцях, його суть у тому, що людина, прочитавши книгу, залишає її у парку, кафе, вагоні метро, для того, щоб інша, випадкова, людина могла цю книгу знайти і прочитати, та у свою чергу повторити процес.

Ідею буккросингу запропонував спеціаліст з інтернет-технологій Рон Хорнбекер у травні 2002 року. Для початку він залишив 20 книг з пояснювальними написами в холі свого готелю.

Літературу до кабінету української мови й літератури можуть приносити самі діти, тематика книжок різноманітна, основна вимога – книги повинні бути написані українською мовою.

Залучення вихованців до художньої літератури вимагає від особистості словесника нестандартного художньо-педагогічного мислення, відкритості до діалогу в координатах «письменник – учитель – учень», постійних творчих пошуків [1, с. 17].

Список використаних джерел:

1. Куцевол О. М. Теоретико-методичні основи розвитку креативності майбутніх учителів літератури: монографія / О.М. Куцевол. – Вінниця: Глобус-Прес, 2006. – 348 с.
2. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

Пікулицька Л.В.

старший викладач,

Сумський національний аграрний університет

СУТЬ І ХАРАКТЕРИСТИКА МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РМІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

ВНЗ України звертають особливу увагу навчання монологічному мовленню як виду мовленнєвої діяльності. На сучасному етапі такий підхід до зазначеної проблеми є актуальним у зв'язку з розширенням міжнародних відносин, з можливістю студентів брати участь у міжнародних наукових конференціях. Процес розвитку мовленнєвих навичок і вмінь на кожному етапі має свої особливості, які визначаються конкретними умовами навчання. Навчити висловлювати свої думки в монологічній формі є однією з найважливіших практичних цілей навчання російській мові як іноземній.

Монологічне мовлення визначають як зв'язне безперервне висловлювання однієї особи, адресоване одному або кільком